

آیا سند ازدواج دولت، جوانان را به خانه بخت می‌فرستد؟

۱۱ میلیون جوان مجرد در جست‌وجوی نیمه‌گمشده

■ **زهر اچیدری**

صحبت از جوانان و جوانی که می‌شود نخستین مفهومی که در ذهن همه از پیر تا جوان برای خودش جا باز می‌کند «ازدواج» است. این در حالی است که در روزگار ما ازدواج خیلی سخت شده و دیگر مانند قدیم نیست که تا پسرها قد کشیدند و کار و باری پیدا کردند مادر و پدر برایشان آستین بالا بزنند و به سراغ دختران دم بخت فامیل، همسایه و دوست و آشنا بروند. حالا دیگر حتی دختران و پسران فامیل هم خیلی یکدیگر را نمی‌بینند تا قهصه ازدواج پسر عمو دختر عمو و پسر خاله دختر خاله و عقدهایی که در آسمان بسته شده، تکرار شود. در عصر ما ویژگی‌های زندگی شهرنشینی و صنعتی موجب شده است تا همسایه‌هایی هم که در یک آپارتمان زندگی می‌کنند همدیگر را نشناسند و حتی سلام و علیک نداشته باشند. از سوی دیگر آمارها می‌گویند بیکاری جوانان ۳۰ درصد بیشتر از بیکاری عمومی در جامعه است و اگر هم جوانی شغل داشته باشد اغلب با شرایط کنونی جامعه نمی‌تواند مسکن شخصی داشته باشد. از سوی دیگر حتی جوانان خوب و سالم هم برای پیدا کردن همسر زندگی‌شان با چالش‌های جدی مواجه هستند. شاید به همین دلیل است که در جامعه امروز راهکارهای تازه‌ای برای پیدا کردن همسر مناسب پیش‌روی جوانان قرار می‌گیرد و حتی سایت‌های همسر یابی راه‌اندازی شده‌اند؛ راهکارهایی که خیلی وقت‌ها بیشتر از اینکه درمان باشند خود دردی مضاعفند. اما جوانانی که هفت خان ازدواج را می‌گذرانند هم از آسیب مصون نیستند. این را آمار طلاق‌هایی می‌گوید که در پنج سال نخست زندگی مشترک اتفاق می‌افتد؛ آمارهایی که می‌گوید ۵۰ درصد کل طلاق‌ها در یک سال اول زندگی مشترک رخ می‌دهد. خلاصه‌کلام اینکه جوانان نسل کنونی مشکلات بسیاری را تجربه می‌کنند و نیاز بیشتری به حمایت حاکمیت دارند.

■ **قدم به قدم فرستادن جوانان به خانه بخت**

بحث ازدواج یکی از دغدغه‌های اصلی جوانان، خانواده‌ها و جامعه است. بی‌تردید ازدواج نیازمند یک پیش‌نیازهایی است که به نظر می‌رسد در جامعه ما چندان محقق نمی‌شود. اگر بای درد دل جوانان بنشینید اغلب آنها معتقدند مشکلات اقتصادی و بیکاری مهم‌ترین موانعی است که آنان بر سر راه تشکیل خانواده با آن مواجه هستند. بر این اساس برای ۱۱ میلیون و ۲۰۰ هزار جوان دم بختی که پشت سد ازدواج مانده‌اند چه می‌توان کرد؟ معاون سامانه‌هی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان در پاسخ به این پرسش می‌گوید: من حوزه اول مادرین ازدواج را یک مسیر و پیوستاری می‌دانم که در مراحل متعددی دارد که باید به ترتیب پیش برود.

به گفته محمود گلزاری ما باید ببینیم که برای چه گروهی باید ازدواج را در نظر بگیریم. طبیعتاً گروهی که از نظر جسمی و فیزیولوژیکی آمادگی دارند از حدود سن ۱۸ سالگی به بعد است. مرحله اول مادرین مسیر مسئله انگیزه و تمایل به ازدواج است که یکسری از جوانان این انگیزه را ندارند اما چرا این انگیزه وجود ندارد؟

این عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی می‌افزاید: در نقطه دوم از این مسیر جوان با انگیزه ازدواج باید بتواند فرد مناسب خود را پیدا کند. به این مرحله می‌گوییم همسر یابی. مرحله بعدی این است که جوان مطمئن شود فردی که پیدا کرده و به خواستگاری‌اش رفته است برای زندگی با او گزینه مناسبی است که ما به آن می‌گوییم مشاوره قبل از ازدواج یا همسرگزینی. حالا باطنی این مراحل ازدواج صورت می‌گیرد اما بعد از ازدواج آموزش‌های همسران جوان را داریم که باید دست‌کم در یک دوره چهارساله و حتی در سال‌های بعد درست شبیه واکسیناسیون آموزش‌های مناسب بر مرحله از زندگی را دریافت کنند زیرا پنج سال اول زندگی مشترک بسیار حساس و آسیب‌پذیر است.

■ **طلاق؛ چالشی جدی که گریبان جوانان را گرفته است**

به هر چند تلخ است اما اختلافات زناشویی حقیقتی است که با نگاهی به آمار و ارقام تأمل برانگیز طلاق خیلی وقت‌ها می‌تواند پیوند آسمانی ازدواج را از هم بگسلد. به باور گلزاری مشاوره‌های بعد از اختلافات زناشویی برای افرادی که به اختلاف رسیده‌اند باید در نظر گرفته شود تا شاید بتوان از چنین گسستگی جلوگیری کرد. به گفته وی با وقوع طلاق با مسائل مختلف و سختی همچون حضانت، تمکین، مهریه و دادگاه مواجهیم که باید از جوان حمایت شود. حتی بعد از طلاق باید دید زندگی دختر جوانی که جدا شده است چه می‌شود؟ بعضی از این جوانان امکان بازگشت به زندگی را دارند چون طلاقشان شتابزده و پچگانه بوده است. یک عده باید از دواج مجدد سالمی داشته باشند و عده‌ای دیگر که به هر دلیلی نمی‌توانند ازدواج مجدد داشته باشند باید امکان یک زندگی سالم برایشان فراهم باشد. بنا به تأکید معاون ساماندی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان در واقع ما باید هفت موضوع را در مسئله ازدواج جوانان در نظر بگیریم. وی تأکید می‌کند: معاونت سامانه‌هی امور جوانان تمام این هفت مورد را آسیب‌شناسی کرده و برای تمامی آنها برنامه‌های دارد.

■ **جوانانی که انگیزه ندارند**

انگیزه جانیماه تمامی حرکت‌های زندگی انسان‌هاست. بی‌تردید خیلی از جوان‌های ما اگر انگیزه‌های لازم برای ازدواج را داشتند نمی‌توانستند با تکیه بر همان انگیزه، بخشی از مشکلات را پشت سر بگذرانند. اما چرا برخی از جوانان برای ازدواج انگیزه ندارند؟ گلزاری بخشی از این بی‌انگیزگی را به دلیل دوستی‌ها و لذت دوران جوانی می‌داند و می‌گوید: به حوزه انگیزه آزادی‌های جوانان در قبل از ازدواج و دوستی‌هایشان، لذتی آنی به فرد می‌دهد و آنان را از ازدواج دور می‌کند. وی اما می‌پذیرد که مسائل مالی و اقتصادی هم یکی از

مهم‌ترین عواملی است که انگیزه‌های جوانان را می‌گیرد. بنا به تأکید این روانشناس دومین مشکل در مسئله انگیزه، نداشتن امکانات است که عمده‌ترین آن به اشتغال و مسکن مربوط می‌شود. معاون سامانه‌هی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان می‌افزاید: ما مسائل اقتصادی ازدواج را به چهار دسته تقسیم کرده‌ایم؛ اشتغال، درآمد، مسکن و هزینه‌های ازدواج که اشتغال از همه مهم‌تر و جزء مشکلات دولت و کشور است. اشتغال یکی از مسائل عمده کشور ماست و نزدیک ۳۰ درصد جوانان کشورمان

■ **مشاوره‌های بعد از اختلافات**

■ **زناشویی برای افرادی که به اختلاف رسیده‌اند باید در نظر گرفته شود تا شاید بتوان از چنین گسستگی جلوگیری کرد. با وقوع طلاق با مسائل مختلف و سختی همچون حضانت، تمکین، مهریه و دادگاه مواجهیم که باید از جوان حمایت شود. حتی بعد از طلاق باید دید زندگی دختر جوانی که جدا شده است چه می‌شود؟**

دختر و پسر جوان ما، خانواده‌ها هم ییاد نگرفته‌اند چگونه باید با عروس یا داماد خود رفتار کنند. حتی در آموزش‌های جنسی هم دچار یک ناسامانی جدی هستیم و هر کسی وارد حوزه آموزش‌های جنسی شده است و گاهی دیده می‌شود مردانی به زنان آموزش‌های جنسی می‌دهند.

گلزاری درباره مشکلات طلاق نیز می‌گوید: در بحث طلاق نیز با چالش‌های جدی مواجهیم من خودم با مواردی مواجه شدم که طلاقشان هفت سال طول کشیده و این همه سال در بالاتکلیفی به سر برده‌اند. قوه قضائیه باید در برخی مسائل مربوط به فرایند طلاق با کمک کارشناسان تجدیدنظر کند نه اینکه طلاق‌های توافقی سریع اتفاق بیفتند و نه اینکه طر طول بکشد که یک آسیب دیگر شکل بگیرد.

■ **سند ازدواج برای فرستادن جوانان به خانه‌بخت**

این همه مشکل موجود بر سر راه جوانان جامعه وجود دارد و طبیعتاً جامعه ۲۵ میلیونی جوانان و به خصوص بیش از ۱۱ میلیون جوان مجرد از معاونت ساماندهی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان انتظار دارند برای سر وسامان دادن به مشکلاتشان اقداماتی انجام دهد. گلزاری اما تأکید می‌کند: ما در تمام این زمینه‌ها کار کرده‌ایم. سند ملی مشاوره‌های قبل از ازدواج با همکاری ۲۰۰ روانشناس حوزه و دانشگاه تدوین شده است و امیدواریم آن را به عنوان یک سند مورد قبول جامعه علمی و دینی در هفته ازدواج رونمایی کنیم تا این سند روش مشترک و راهناسان برای مراکز مشاوره قبل از ازدواج شود. وی با اشاره به اینکه ضوابط این مراکز نیز از سوی معاونت سامانه‌هی امور جوانان مشخص شده است، می‌افزاید: با سازمان نظام روانشناسی به تفاهم رسیده‌ایم تا مراکز مشاوره ازدواج و آموزش خانواده زیر نظر ما و با هماهنگی اساتید برجسته حوزه و دانشگاه فعال شود و گسترش یابد.

با وجود این‌ما در کشورمان در موضوعات مختلف سندهای متعددی داریم که هیچ‌گاه اجرایی نمی‌شوند. گلزاری در پاسخ به اینکه آیا قرار است سند ازدواج هم با وجود این همه کار و صرف قوت و انرژی به سر نوشت سایر سندها دچار شود، می‌گوید: بخش‌هایی از این سند در حال حاضر در مرحله اجرا شدن است. این سند تکلیف مجلس است اما در تمام هشت سال دولت قبل هیچ کاری درباره مسئله ازدواج انجام نشده است. این سند در شورای عالی جوانان در حال بازنگری است و ۶۰، ۷۰ درصد موارد این سند در حال اجرایی شدن است.

■ **راهکارهایی برای پیدا کردن نیمه گمشده**

به گفته معاونت سامانه‌هی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان، در حوزه وام ازدواج نیز دفترهایی از سوی دولت بر داشته شده‌اند. گلزاری خاطرنشان می‌کند: فعال شدن مجمع خیرین ازدواج کار مهم دیگری است که در تلاشیم با همکاری و هماهنگی با آنان در این حوزه هم فعال شویم و در نظر داریم تا در هفته ازدواج با ۱۰۰ نفر از این خیرین برنامه‌ای داشته باشیم. به بحث کارت اعتباری خرید لوازم خانگی با کمک یکس دی بانک و کار خانه‌های صنعتی معتبر کشور وارد مذاکره شده‌ایم. وی درباره سبایت‌ها و مراکز همسر یابی هم توضیح می‌دهد: درصددیم یک روش مناسبی برای این حوزه پیدا کنیم. سازمان تبلیغات اسلامی خوشبختانه برنامه خوبی تحت عنوان همسان‌گزینی شروع کرده و ما هم قرار است برای کامل کردن بخش‌های علمی این طرح با آنان همکاری کنیم. این برنامه از دیگر برنامه‌های همسر یابی امیدبخش‌تر است و کار به صورت حضوری انجام می‌شود. اما همچنان معتقدیم در همسر یابی مراکز معتبر مورد قبول فرهنگ دینی ما به صورت حضوری اطمینان‌بخش‌تر است و اگر سبایتی به‌شدت باید به مرکز ی حضوری وصل باشند نه به صورت جداگانه عمل کند.

بنا به اظهار این استاد دانشگاه، درباره طلاق نیز کار گروه‌هایی با کمک قوه قضائیه و همکاری قضات در دستور کار این معاونت قرار دارد و همه این کارها در کمتر از شش ماه انجام شده است.

■ **کمکی با سود ۱۶ درصد!**

جهیزیه هم یک یکی دیگر از هفت خان ازدواج است که خیلی وقت‌ها خانواده‌ها و همچنین جوانان را دچار مشکلات جدی می‌کند. به گفته گلزاری کارت‌های اعتباری جهیزیه بر راهکاری است که این معاونت برای کمک به جوانان در نظر گرفته اما اسود این کارت‌های اعتباری خرید لوازم خانه ۱۶ درصد و برای جوانانی که در حال تشکیل زندگی مشترک هستند زیاد است بنابراین به نظر نمی‌رسد که بتوان چنین اقدامی را در ردیف کمک‌های دولتی به تشکیل خانواده جوانان به شمار آورد. معاون سامانه‌هی امور جوانان وزارت ورزش و جوانان اما معتقد است: کسی که بخواهد یک وام برای کالا بگیرد باید حداقل ۲۲ درصد سود برای آن بپردازد. ما داریم مذاکره می‌کنیم تا سود این کارت را به ۱۲ درصد برسانیم که ۱۰ درصد از وام‌های دیگر کمتر است. بعد هم این یک قدم به شمار می‌رود.

■ **تنها نسخه برای علاج درد کاهش جمعیت**

مباحث جمعیتی و نگرانی از پیری و کاهش جمعیت نیز یکی از دغدغه‌های امروز جامعه است. در سیاست‌های کلی جمعیت ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری به فراهم آمدن شرایط ازدواج جوانان نیز اشاره شده است. به باور گلزاری نیز اگر بخواهیم باروری و فرزند آوری خوبی انجام شود باید ازدواج صورت گیرد. وی تأکید می‌کند: مطمئناً اگر ازدواج زیاد شود و اگر ازدواج‌ها با آرامش و با سلامت صورت بگیرد زوجی که دو، سه سال صمیمانه با آرامش و امنیت زندگی کرده‌اند قطر تا به سمت داشتن فرزند می‌روند. بنابراین در حوزه جمعیت نیز قدمی که ما همراه با دستگاه‌های دیگر می‌توانیم برداریم همین روندی است که درباره ازدواج مطرح شد.

سبک زندگی

سبک زندگی ۸۸۴۹۸۴۷۹۹

سبک نظارت

رونالدو و مسی در دفتر ستاد تنظیم بازار!

احمدی روشن قلب دانش‌آموزان را تسخیر کرد

■ **وحید حاج سعیدی**

باعث شد تا گرایش مردم به خرید لوازم‌التحریر انیمیشن‌های خیالی مثل بتمن، نین تن، مرد عنکبوتی، باب اسفنجی، باربی و... به لوازم‌التحریر دانش‌آموزان ایرانی در کنارهی برد و پشتیبانی تصاویر شخصیت‌های واقعی مثل فوتبالیست‌ها و هنرپیشگان خارجی روی دفترچه‌های دانش‌آموزان، باعث شد تا مسئولان به خود بیایند و قبل از مغلوبه شدن جنگ چار دای بیندیشند. هر چند برخی از طراحان و تولیدکنندگان دفاتر و لوازم‌التحریر با تصاویر شخصیت‌های کارتون‌ی مدعی هستند از تصاویر کارتون‌هایی استفاده می‌کنند که از صدا و سیما ی همین مملکت پخش می‌شود ولی این دلیل آن قدر محکمه‌پسند نبود که

مسئولان در قبال آن سیاست سکوت را برگزینند و بی تفاوت باشند. این‌بار مسئولان نهادهای مختلف در اجرای یک طرح ملی مصمم و همدل شدند تا از شخصیت‌های این کارتون‌ها رو دست نهند!

با وجود اینکه از چند سال قبل زنگ خطر این هجوم فرهنگی از سوی قایل و دلسوزان فرهنگ جامعه به صدا در آمده بود و اقداماتی نیز در این خصوص صورت گرفته بود، ولی امسال این قضیه به صورت جدی‌تر دنبال شد و با تبلیغات گسترده و حمایت از تولیدکنندگانی که در لوازم‌التحریر خود از نمادهای ایرانی استفاده کرده بودند، موجی در استفاده از تولیدات ایرانی با ذائقه ایرانی به وجود آمد و اکثر خانواده‌ها ترجیح دادند لوازم‌التحریر با نمادهای ایرانی خریداری کنند. در واقع با استفاده از تصاویر شخصیت‌های انیمیشن‌های محبوب شکرستان، شهر موش‌ها، سنجد خبرنگار، کلاه قرمزی، پهلوان‌ها و... برای دانش‌آموزان مقطع ابتدایی و به کارگیری تصاویر شهدای هسته‌ای همچون مصطفی احدی‌روشن، ورزشکاران و هنرمندان ایرانی روی جلد دفترچه‌ها و لوازم‌التحریر سایر مقاطع، در کنار آن طراحی‌های زیبا و جذاب، تبلیغات در رسانه ملی و برپایی نمایشگاه‌هایی با محصولات از این دست،

کرد و استفاده از این رویکرد در سایر بخش‌های نیز قابل تأمل و توجه است. اما در این گیرودار که دغدغه اکثر مسئولان فرهنگی کشور، آستن تمایل دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها به خرید کمتر دفتر و لوازم‌التحریر منقوش به تصاویر غیر ایرانی است، ستاد تنظیم بازار در استان گلستان اقدام به توزیع دفترهایی با تصاویر بازیکنانی چون رونالدو و مسی و شخصیت‌های کارتون‌ی خارجی با عبارت لاتین کرده است! بدون شک این اقدام نوعی کج سلیقه‌ی و بی‌احترامی به تصمیمات کلان مملکتی و سبلیقه مخاطبی است که آرام آرام در حال گذار از استفاده از لوازم‌التحریر با تصاویر غربی است.

هر چند نگارنده از نوع دفترچه‌های توزیع شده توسط این ستاد در سایر استان‌ها بی‌اطلاع هستم، ولی جا دارد مسئولان محترم ستاد تنظیم بازار در استان نسبت به مسائل فرهنگی مملکت نیز از خود حساسیت نشان داده تا در سال‌های آینده شاهد چنین جریان‌اتی که برخلاف مسیر صواب و فرهنگ جامعه هستند، نباشیم.

سبک هویت

تهاجم فرهنگی زیر کفش‌های ما!

■ **بهنام صدقی**

به این افراد باید گفت ما به عنوان یک ایرانی باید از فرهنگ‌مان حمایت کنیم. کشورهای استعمارگر برای تحت سلطه قرار دادن جوامع مختلف ابتدا از راه نفوذ به فرهنگ و هویت هر کشور وارد عمل می‌شوند تا بتوانند راحت‌تر حاکم بر کشور ما به عنوان سند هویتی ما از دو ویژگی ایرانی – اسلامی بودن بر‌خوردار است اما یکی از اجزای اصلی فرهنگ هر کشوری زبان آن کشور است. حجت‌الاسلام والمسلمین علی وثوقی، پژوهشگر مسائل فرهنگی و استاد حوزه و دانشگاه با انتقاد از کاربرد

زبان انگلیسی در مواردی که می‌توان از زبان و ادبیات فارسی استفاده کرد، نسبت به تهاجم نرم فرهنگ غرب از

این طریق هشدار می‌دهد. وثوقی می‌گوید: ورود زبان انگلیسی در گفت‌وگوهای متداول ما نشان از نفوذ هجوم فرهنگی در بدنه و پیکره جامعه ما دارد. در اماکن، اجناس و پوشش‌های ما بسیاری از الفاظ به کار رفته است که به زبان انگلیسی است. فقط کافی

است و برای مصرف داخلی تولید شده نیز واژه Made in... به کار رفته و حتی روی لباس‌ها برچسب‌ها به زبان انگلیسی استفاده می‌شود. وی با بیان این مطلب که یادگیری زبان انگلیسی به خودی خود نه تنها بد نیست بلکه دارای مزایا و محاسن بسیاری هم است، یاد‌آورد شد: در اینجا مسئله اصلی این است که در سایه زبان انگلیسی، فرهنگ کشورمان در حاشیه و تحت‌الشعاع قرار نگیرد. حجت‌الاسلام وثوقی توجه به این نکات و ضرورت جلوگیری از ورود این همه‌جا به ادبیات و فرهنگ و سبک زندگی اسلامی‌مان را مهم دانست و تأکید کرد:

«مهم‌ترین تهدید فرهنگی در حال حاضر، تهاجم فرهنگی است. ما باید مراقب باشیم که فرهنگ کشورمان در حاشیه و تحت‌الشعاع قرار نگیرد. حجت‌الاسلام وثوقی توجه به این نکات و ضرورت جلوگیری از ورود این همه‌جا به ادبیات و فرهنگ و سبک زندگی ما به همین سادگی صورت می‌گیرد و به مرور موجب از بین رفتن هویت و اصالت ایرانی – اسلامی‌مان می‌شود.